

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

छ. संभाजी नगर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५

शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मार्गील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .से)	४०.०	४१.०	४२.०	४२.०	४१.०
							किमान तापमान (अं .से)	२४.०	२४.०	२५.०	२५.०	२५.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३१	३०	२८	२६	३०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१६	१५	१४	१६	१६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१५	२०	२१	२०	१८
							स. वाऱ्याची दिशा	वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार छत्रपती संभाजी नगर जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावयादरम्यान काम करून घेऊ ४ ते दूपारी ११ पशुधनाकडून सकाळी उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी .नयेगोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला . तिन्र उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या . खनिजमिश्रण आणि मिठयूक्त खाद्य द्यावे ,प्रथिनेयूक्त , पशुधनास मूलक प्रमाणात हिरवा चारा . पांढरा रंग द्यावा अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावेपशुधनास सकाळी किंवा . सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	४२.०	४३.०	४४.०	४२.०	४२.०
							किमान तापमान (अं.से)	२५.०	२६.०	२६.०	२६.०	२७.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२५	२४	२३	२४	२६
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१५	१४	१२	१२	१४
							वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	१५	१९	२१	२०	१७
							स. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अंसे. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे. दिनांक ०५ मे रोजी बीड जिल्ह्यात तापमानात वाढ होऊन तूरळक ठिकाणी उष्णतेची लाट राहण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	संध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. यादरम्यान काम करून घेऊ नये ४ ते दूपारी ११ पशुधनाकडून सकाळी. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग. तितर उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी. खनिजमिश्रण आणि मिठयूक्त खाद्य द्यावे. प्रथिनेयूक्त, पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा. द्यावा शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशयक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५

शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)					
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	हवामान अंदाज					
							दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	४०.०	४१.०	४१.०	४२.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.से)	२४.०	२४.०	२५.०	२५.०	२५.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु.					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२६	२४	२२	२२	२५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५	६	१०	१६	११
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१५	१९	२०	१५	१३
							स. वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. पशुधनाकडून सकाळी ११ ते दुपारी ४ यादरम्यान काम करून घेऊ नये. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे. पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग द्यावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. तितर उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५

शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मार्गोल आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	४१.०	४२.०	४२.०	४१.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.से)	२५.०	२५.०	२६.०	२६.०	२७.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५७	५२	४८	४८	५०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४२	३८	३६	३२	३४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१६	२०	२१	१८	१७
							स. वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. पशुधनाकडून सकाळी ११ ते दूपारी ४ यादरम्यान काम करून घेऊ नये. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे. पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग द्यावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयूक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयूक्त खाद्य द्यावे. तित्त उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .से)	४२.०	४४.०	४४.०	४२.०	४१.०
							किमान तापमान (अं .से)	२६.०	२६.०	२५.०	२६.०	२६.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२४	२२	२२	२१	२६
							दु. दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१३	१२	१२	११	१४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१५	१६	१६	१६	१६
							स. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	वायव्य	पश्चिम
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे. दिनांक ०४ व ०५ मे रोजी लातूर जिल्ह्यात तापमानात वाढ होऊन तूरळक ठिकाणी उष्णतेची लाट राहण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निर्मितीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तुषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. पशुधनाकडून सकाळी ११ ते दूपारी ४ यादरम्यान काम करून घेऊ नये. उष्णतेपासून पशूधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे. पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग द्यावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयूक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयूक्त खाद्य द्यावे. तितर उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५

शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मार्गोल आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	२.०
							कमाल तापमान (अं .से)	४२.०	४२.०	४३.०	४३.०	४२.०
							किमान तापमान (अं .से)	२३.०	२४.०	२४.०	२५.०	२५.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३२	३१	३०	२८	३०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२२	२०	२०	२४	२२
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१२	१४	१५	१३	१६
							स. वाऱ्याची दिशा	वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम	पश्चिम-नैऋत्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अं.से. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	संध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडांच्या आळ्यात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूपार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. पशुधनाकडून सकाळी ११ ते दुपारी ४ यादरम्यान काम करून घेऊ नये. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे. पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग द्यावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. तितर उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आशयक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहारी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोषे व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

धाराशिव जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५

शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक	०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .से)	४१.०	४४.०	४४.०	४२.०	४२.०
							किमान तापमान (अं .से)	२४.०	२५.०	२५.०	२६.०	२६.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५२	४४	४२	४१	३८
							दु. दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२२	२१	२१	२०	२२
							दु. वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१७	१९	१९	१९	१८
							स. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार धाराशिव जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश ढगाळ राहून तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अंसे. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे. दिनांक ०४ व ०५ मे रोजी धाराशिव जिल्ह्यात तापमानात वाढ होऊन तूरळक ठिकाणी उष्णतेची लाट राहण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंड वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	संध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी १५ मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा . नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरठा कराव्यादरम्यान काम ४ ते दूपारी ११ पशुधनाकडून सकाळी . करून घेऊ नये . पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग . उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे तिव .खनिजमिश्रण आणि मिठयूक्त खाद्य द्यावे ,प्रथिनेयूक्त ,पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा .द्याव् उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडावे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावेपशुधनास सकाळी किंवा . सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्यक बाबी : दररोज संतुलीत आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामूळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - ०३.०५.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २७ एप्रिल ते ०३ मे २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ०४ ते ०८ मे २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
२७/०४	२८/०४	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५	दिनांक		०४/०५	०५/०५	०६/०५	०७/०५	०८/०५
०.०	४.२	३.६	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
४०.५	४१.०	४१.२	४१.५	४०.५	४०.४		कमाल तापमान (अं.से)		४१.०	४२.०	४२.०	४१.०	४१.०
२३.०	२६.०	२४.०	२२.६	२१.३	१८.५	१९.६	किमान तापमान (अं.से)		२५.०	२५.०	२६.०	२६.०	२७.०
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	दग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
स्वच्छ	स्वच्छ	पूर्णतः दगाळ	स्वच्छ	अंशतः दगाळ	स्वच्छ		दु.		स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
७२	५७	७८	५६	५१	४२	३८	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२६	२४	२४	२५	२६
२४	२४	२८	१५	१९	२३		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		५	६	१०	१६	११
५.७	५.०	६.०	३.४	३.४	४.३	३.९	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		१४	१८	१९	१६	१४
पश्चिम	उत्तर	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	स.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम
पूर्व- आग्नेय	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	पश्चिम- नैऋत्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य		दु.		उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२४ पासून आजपर्यंत		पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२३ पासून आजपर्यंत				
७.८							६३.५		७०६.३				

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात दिनांक ०७ मे रोजी दुपारच्या वेळी आकाश दगाळ राहून तूळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात २ ते ३ अंसे. ने वाढ होऊन त्यानंतर कमाल तापमानात घट होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०३ ते ०९ मे दरम्यान पाऊस नाही, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची व १० ते १६ मे दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ मे २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
उन्हाळी तीळ	बोंद वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, उन्हाळी तीळ पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा वापर करावा.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे	सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे, पॉलिश करणे ही कामे करावीत.
संत्रा/ मोसंबी	काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी संत्रा/मोसंबी फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल
द्राक्ष	एप्रिल छाटणी	द्राक्ष बागेमध्ये एप्रिल छाटणी ही घड निमित्तीसाठी केली जाते. द्राक्ष बागेत एप्रिल छाटणी मे पर्यंत करता येते.
आंबा	फळवाढीची/ काढणी	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल. काढणीस तयार असलेल्या आंबा फळांची काढणी शक्यतो सकाळी लवकर करून घ्यावी.
केळी	वाढीची	कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे. बागेस सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे पाणी देण्यासाठी ठिबक सिंचन पध्दतीचा अवलंब करावा. नविन लागवड केलेल्या फळबागेमध्ये रोपांना शेडनेटच्या साहाय्याने सावली करावी जेणेकरून लहान रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण होईल.
भाजीपाला	काढणी /वाढीची	काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची, कांदा, टरबूज, खरबूज इत्यादी पिकांची काढणी लवकरात लवकर करावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे. पाणी शक्यतो सकाळी किंवा संध्याकाळी द्यावे. पाणी देण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा (तूषार किंवा ठिबक) वापर करावा. टरबूज व खरबूज पिकात फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कामगंध सापळे वापरावेत. नविन लागवड केलेल्या व लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार द्यावा.
फुलशेती	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी. कमाल तापमानात वाढ होण्याचा अंदाज लक्षात घेता, भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार व जमिनीतील ओलाव्यानुसार पाणी द्यावे.
पशुधन व्यवस्थापन	----	जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरठा करावा. पशुधनाकडून सकाळी ११ ते दुपारी ४ यादरम्यान काम करून घेऊ नये. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे. पशुधनाचे शेड पत्र्याचे किंवा सिमेंटचे असल्यास त्याला पांढरा रंग द्यावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. तितर उष्णतेच्या काळात पशुधनाच्या अंगावर पाणी शिंपडणे किंवा त्यांना पाणोठ्यावर न्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.
सामुदायिक विज्ञान	-----	स्वस्थ जीवनासाठी आश्रयक बाबी : दररोज संतुलित आहार घ्या. दिवसभरात ८ ते १० ग्लास पाणी प्या. आहारात साखर आणि मीठाचा वापर कमी करा. तेल आणि मसालेदार पार्थांचा वापर कमी करा. सकाळची न्याहरी करण्यास कधीच टाळाटाळ करू नका. जेवणाच्या वेळा नियमितपणे पाळा.
कृषि अभियांत्रिकी	----	रब्बी पिकांची काढणी झाल्यानंतर शेतात लवकरात लवकर खोल नांगरणी करून घ्यावी. त्यामुळे जमिन तापण्यास मदत होऊन किडींचे कोष व घातक बुरशीचा नायनाट होईल. शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतामधील मातीचे माती परिक्षण करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.